

پیرچہ = پنجابی
نار = محمد رفیع الحسن

بیچ = 08-84

40134 - LMS

Instructions

دو جا حصہ

1. Give numbering to headings

سوال نمبر 3

2. Do not write lengthy paragraphs. Write medium sized paragraphs with headings.

3. There should be around 12 headings for 16 marks question

شاہ حسین دیاں کافیاں دا فکری تہ

4. Draw figures/diagram/flowchart where needed.

فنی ویروا کرو

5. Start new question from fresh page.

جواب:

6. Each answer should start with Introduction and end with Conclusion.

7. Give more weightage to expressly asked part/s of the question.

1- شاہ حسین دا تعارف

8. Change colour scheme for references to give them more visibility.

شاہ حسین المعروف مادھو لال حسین
پنجابی زبان دے دوئے لکھے شاہ حسین
تے پنجاں زبان وچ کافی دے بانی دی سی

9. Manage time well.

10. Wide page borders are discouraged. Should be reasonable.

شاہ حسین 1538 نوں لاہور وچ پیدا ہوئے
تے 1570ء وچ عرف دی تعلیم حاصل کیتی
نظر مگروں مسافر حسین اپنے خزانوں رنگ
تے ساری زندگی رجا حولا باکنا. شاہ حسین
نوں اب برہمن منڈے مادھو لال

11. Avoid writing wrong references.

حسیردا شاہ حسین ٹوں اثرے کے استعمار نیوں
 تے اویناں در صین ٹوں بعد اویناں در دیباہ
 داگدی نشن بن گیا جندیاں گزین ٹوں بعد
 دی شاہ حسین اج دی اب سے لیکے مووی برب
 تے شاعری پاروں پار منہ جانے تیں تے پنجاں
 ارب وچ اپنے اچھولے ڈھنگ پی اجا مقام رکھدے
 تیں

اویناں تے تیں آپ اپنا تھارف ایساں
 ونکیاں وچ تیں

ے ان حسینو جلاپا

نا او س مول نالایا

نا اوہ منگیا ناپرنایا

نا او س گندھرنا سبایا

نا گھرباری نامسافر

نا اوہ مومن نا اوہ کافر

جو آیا سو آیا

ب شاہ حسین دمی شاعری دا فکری جائزہ:

شاہ حسین دی شاعری وچ بندے ٹوں
 کلاسیقی شاعری دا اب جوواں رنگ نظر آندا ایہ
 حسینو وچ اویناں تیں انسان ٹوں اتھاہ
 دی لویہ عاجزی انکاری، آخرت دی فکر تے دیا
 دی بے بیانی دا درس دتا ایہ، اوہ وحدت
 الوجود دے منن والے تیں عشق حقیقی وچ روئے
 ایسے مسک حسین پاروں اویناں دی شاعری وچ

تعوف دارنگ نغمہ کے سامنے آندا ہے۔

(i) تعوف

شاہ حسین وی شاعری
 کرن دا مقصد لوگوں نوں دین ول کے آنا
 سہی نے اویساں نے اپنی شاعری وج تعوف دے
 مسائل دین کے رب دی دے ول براغت بنا
 شاہ حسین نے اپنی شاعری وج حریف دی
 علامت دا استعمال کر کے تعوف دا درس
 دتا۔ اویساں دے بارے وج **حسین شاید**
 آکھدے ہن:

”شاہ حسین دے تعوف دی
 عمارت دہری دے بنیاں تے کھلوتی
 بیوتی اے۔“

شاہ حسین دے تعوف دے بارے وج ونٹی
 ملاحظہ کرو

”خیر لہے سائیں سائیں باننڈ بولے توں
 کیہ کسین فقیر نمانا میں نائیں سب توں“

(ii) وحدت الوجود

صوفی بزرگ وحدت الوجود
 دے لہجے میں بیونڈے ہن ۲ شاہ حسین وی
 اس ”نظام“ دے منن والے بناسن وحدت
 الوجود دا درس سلی واری **ابن العربی** نے
 دتا سی جسدا مطلب اللہ کہ ۴ لہجے میں اتنا تعالیٰ
 وی ذات توں نکلی اللہ اے ۲ دوسریں ”اب میں
 نور دے شکار ہنس“ شاہ حسین نے وی اپنی
 شاعری وج ٹھاؤں ٹھاؤں وحدت الوجود دے لہجے

لٹائی آکھدے نیں

ہ اندرتوں باہر توں
روم روم دے قوج توں
توں میں تانا، توں میں بانا
سبھ تیر میرا توں
کینے حسین فقیر، مانا، میں ناہیں سبھ توں

(iii) عشقِ حقیقی

شاہ حسین رب تعالیٰ دی ذک
دے تے عاشق سن گئے السنہ عشق وچ دوب
کے جیونی رنگ اختیار کر لیا، عشق دی راہ
وچ اوکھاں دا ذکر دے پوئے اوس توں
دھائے تے سوئی دے تے نال تشبہ رہی اے کہ
جیسوں دھاگا سوئی دے تے وچ اوکھا وڑا اے
اوسے طرح اب حقیقی عاشق وی دھاگا بن کے
سوئی دے تے دی منزل تے اپن دی کوشش کرا
۱۲
آکھدے نیں

ہ عاشق بیویوں تان عشق کماویں
راہ عشق دا سوئی دانکہ، عاشق بیویوں نانا باویں

(iv) پیر و پھوڑا تے مرشد

شاہ حسین دے اندر عشقِ حقیقی دا مانیہ
عجا بیویا سی تے اوہ لہ ولے لے وارے حسین
تے "رینڈر" سہج، امنی اسے کھنک نون اوٹان
تے ہر ویں اندام وچ عشق بن اے جینڈا اے
عمر دی بار، پیر تے وھوڑا دا دردیجاں کرا

۷۱ . وننگی و باکھو

۷۱ . وننگی و باکھو
۷۱ . وننگی و باکھو
۷۱ . وننگی و باکھو

(۷) آخرت دی فکر:

شاہ حسین نے اپنی شاعری باہوں لوکاں نوں آخرت
دی فکر کرن داوی رہی اوساں نوں
دنیا لکھی دے پیلے، تے آخرت سوارے شکر دی
طرح لکھی سی تے جدوں اک کرمی سوارے
کوہول لکھی ایہ تے اوہیے نال داچ وی ٹوہا جاندا
ایہ شاہ حسین نے داچ نوں انسان دے اعمال نال
جوڑیا ایہ جیسے اوہیوں آخرت وچ کم آوے گا۔

آپھلے ۷۱

توں ایسوکت ولئی نی کرے
توں ایسوکت ولئی

۷۱ .
توں ایسوکت ولئی
توں ایسوکت ولئی

پ . شاہ حسین دی شاعری و افنی جائزہ:

(۱) کافی دے بانی شاعر:

شاہ حسین نے پنجابی زبان
وچ کافی دی بناد رکھی تے اس نوں اک نوں
پہچان دئی کافی شاعری وچ ایسوی جی صنف

اے جسید نے وجہ شاعر آج مکمل مضمون بجا بیان
 کر دیا اور سارے کون شاہ حسین دیا 163 کا بیان
 موجود نہیں ابہم آگھنا غلط نہ ہونے گا کہ شاہ حسین
 نے کافی دی تیار رکھی، تاہم شاہ نے کافی دی
 عمارت تیار نہیں تے خواہم خریدنے اس نون
 آج پھر پور صنف بنا دتا

شاہ حسین تے علامت نگاری:

شاہ حسین دی شاعر وجہ علامت نگاری
 دا ایسیہا استعمال ہوا ہے اوہان دی شاعری
 نون سمجھن لئی اوہان دی علامت نگاری دی
 جائی نیو تاہم خودی اوہان نے دے دے مان
 ۱. بیوکا، سیدرا، گھو، گھل، گھلی، گھلی، گھلی، گھلی
 ۲. پورٹی چیزاں نون بہلی علامتاں ناکی پوریاں

مطلب	علامت
دفا	بیوکا
آزاد	سیدرا
شرعیہ	مان
اعمال	گھلی

ونگی ویکھو:
 مائے نی مینو کھیریاں دی گل نا آکو

ت مکر دی گل:

مکر دی گل ایہ لئی شاہ حسین
 ۱۹۲۹ء دے ۲۹ مارچ شاعر شہر جہان نے
 ناوف، پنجابی زبان دی خدمت کیتی اس سکون
 پور لوکاں نون دے دی یاد تے آکرت دی فکر داس دتا